

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozások. Kriszta Gyula nyug. m. kir. főerdőtanácsos, a II. o. polg. h. ér. k. tulajdonosa, egyesületünk rendes tagja, f. évi április hó 18-án életének 64-ik évében Diósgyőrön elhunyt. A megboldogult szolgálatának javarésztét a tótsóvári volt m. kir. kincstári erdőhivatal kötelékében töltötte el, ahol úgy szaktudásával, mint szorgalmával kollegáinak és felsőbbségének megbecsülését érdemelte ki.

Aschner Vilmos nyug. főerdőtanácsos, a volt orsovai m. kir. erdőhivatal egykori építésvezetője, volt egyesületi rendes tagunk f. évi április hó 30-án életének 63-ik évében Orsován elhunyt. Béke hamvaikra.

A Máv. tűzifa-versenyárgyalásának eredményei. A szokatlannul tartós, kemény tél az előző termelési időszakból származó tűzifakészletek túlnyomórészt felemésztette, úgy, hogy száraz tűzifát a piacon csak igen keveset és apró tételekben lehet kapni.

Ezt az általános hiányt tüntette fel a Máv. április hó 25-én tartott versenyárgyalása is.

Míg az előző években a versenyárgyalásra kiírt mennyiségnek 4—5-szörösére érkeztek ajánlatok s maga a külföldi fatermelés a kiírás 3—4-szeresét ajánlotta fel, addig az idén a versenyárgyalásra kiírt 13.000 vasúti kocsirakománnyal szemben a következő mennyiségeket ajánlották fel: Belföldről: 2658 kocsirakomány cser, 5075 kocsirakomány bükk, 305 kocsirakomány tölgy és 50 kocsirakomány gyertyán tűzifát, összesen 8088 vasúti kocsirakományt. Külföldről: 650 kocsirakomány cser, 8010 kocsirakomány bükk és 100 kocsirakomány tölgy tűzifát, összesen 8760 kocsirakományt.

Az ajánlati árak a belföldi fánál: cser 235—275 P, bükk 235—280 P, tölgy 210—260 P, gyertyán 255 P; külföldi fánál: román bükk 251—272.50 P; jugoszláv cser 268 P, bükk 263—282 P, tölgy 253 P; csehszlovák bükk 1400 cseh korona, mindegyik 10.000 kg-ként a feladó, illetőleg határállomáson.

A felsorolt mennyiségben nincs benn az államkincstári erdők által szállítandó famennyiség, amiről a két ágazat külön, közvetlenül tárgyal.

Mindenesetre feltűnő négy nagyobb magyar termelés által felajánlott nagymennyiségű (egyenként 600—2000 vagon) bükk tűzifa, valamint a csehszlovák termelőknek a versenyárgyalásról való majdnem teljes távolmaradása (mindössze egy 500 vagonos ajánlat).

Mivel a zord téli idő nemcsak a készleteket emésztette fel, de a termelést is erősen hátráltatta, az őszi szezón előreláthatólag a nagy kereslet és magas árak jegyében fog megindulni. (B.)

A „Carpathia” fatermelők és fakereskedők országos egyesületének múlt évi jelentéséből a Pozsonyi Híradó 1929. évi április hó 22-iki száma szószerint a következőket közli:

Az erdőgazdálkodás, a faipar és fakereskedelem egyre intenzívebb államositása az e szakmába tartozó magánvállalatokat rendkívül kritikus helyzetbe hozza. Az állami erdők és birtokok kommercializálását törvényesen szankcionálták, ami azt jelenti, hogy az állami vállalatok vezetése kereskedelmi elvek alapján történik. A törvénynek azonban nem szabad olyannak lennie, hogy annak révén virágzó üzletágak tönkremenjenek és az adófizetők ezreinek existenciája dőljön romba.

A jelenlegi tendencia nyilvánvalóan odairányul, hogy a faiparban a magángazdálkodást fokozatosan kikapcsolják, anélkül, hogy ebből az államnak haszna lenne. Szlovenszko és Ruszinszko faipara és kereskedelme kipusztulás előtt áll. És ha a mostani elveket folytatják, néhány év múlva nem létezik itt többé magánipar és kereskedelem.

Az a néhány fűrésztelep, amely még a magángazdaság kezében van, hamarosan meg fog szűnni és az állami fűrésztelepek bérbéradására nem kötnek új szerződéseket. Saját szemünkkel kell látnunk, hogy Szlovenszkonak és Ruszinszkonak eme nagyfontosságú ipari és kereskedelmi ága mint halad a teljes megszűnés felé.

Az állami erdők saját rezsiben való kezelése mélyen sérti a szabad gazdálkodást és hátráltatja a gazdasági élet szabad fejlődését. Hiába hozzák fel azt az állami kezelés hívei, hogy ezáltal az állam szabályozhatja az árakat, mivel a jelenlegi szabad be- és kivitel mellett az árakat a kereslet és kínálat aránya szabja meg.

A kommercializált állami erdőgazdaságok különben sem tudnak alkalmazkodni a piaci helyzetek finomságaihoz és így az állami apparátus mindig csak nehézkesen sántikál úgynevezett árszabályozási intézkedéseivel a piaci tények után.

Az állami gazdálkodás sokkal kevesebb haszonnal is jár, mint a magángazdálkodás és különben azt a kevés hasznot is, amit ki tud mutatni, a magángazdálkodástól elvont nyereség alkotja, ami természetesen hasonló mértékben csökkenti az adóbevételeket is.

Az állami kezelés önként értetődően távolról sem olyan intenzív és hasznothajtó, mint a magángazdálkodás és még az sem felel meg a valóságnak, hogy az állami erdőgazdálkodás nagyobb investíciós tőkével tud dolgozni. A magángazdálkodás mindig tudott kellő hitelt szerezni befektetés célokra, ha rentábilis üzletről volt szó és nem olyan irremotabilis beruházási kísérletekről, amelyekre valóban csak az állami erdőigazgatóságok tudják megkapni az adófizető polgárok pénzét.

Kérelem az erdőbirtokos és erdőtiszt urakhoz a Kaposváron rendezendő Országos Mezőgazdasági és Ipari Kiállítás és Vásár ügyében. A Kaposváron f. évi augusztus 24-től szeptember 2-ig rendezendő országos kiállítás erdészeti osztálya elhatározta, hogy Magyarország erdőgazdaságának előmozdítása és ismertetése érdekében, valamint az erdőbirtokosok és az erdő iránt érdeklődők ismereteinek bővítésére tanulságos és szemléltető, nagyobbszabású erdőgazdasági kiállítást rendez. Ezen elhatározást különösen Csonka-Magyarország erdeinek és az ezzel kapcsolatos gazdasági viszonyoknak éppen nem kielégítő állapota igazolja.

A kitűzött cél eléréséhez azonban Dunántúl minden egyes erdőbirtokosának és erdőtisztjének az ügy érdekében való szeretetteljes és igazi szakbuzgósága és áldozatkészsége szükséges.

A kiállítás erdészeti osztálya nevében arra kérjük az erdőbirtokos és erdőtiszt urakat, hogy a legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatásukkal segítsenek a kitűzött célt előmozdítani és biztosítani.

Azért fordulunk már most az erdőbirtokos és erdőtiszt urakhoz, mivel még a folyó téli termelési idény befejezése előtt van a legtöbb ideje különösen az erdőhasználati anyaggyűjtésnek, mely anyagot később már nagy nehézségek árán lehetne csak megszerezni.

Minden legkisebb figyelemre méltó tárgyat szívesen fogadunk és felhasználunk, különösen érdekes korongokat (széles vagy ritka évgyűrűkkel), rendellenes növesű törzs- vagy ágrészleteket, csomoros, habos, madárszemű, szép bélsugártükrös, csavaros növesű fametszeteket, erdei félgyártmányokat (kocsialkatrészek, dongák, szántalpak, rúdák, karók, botgyártás fája, fafonás fája, szelvény és szögletes áru, faragott áru, stb. (erdei készárukat, mezőgazdasági és egyéb szerszámokat (oszlop, karó, szerszámnyél, gereblye, saroglya, teknő, vályú, fakanál, facipő, kaptafa, talpfa, zszindely stb.), különféle fabetegséget szemléltető farészeket (pl. szű és egyéb rovarrágás, az évgyűrűk mentén hangyarágás, gombabetegségek, farákok, gumizóna a fában, álgeszt, bélkorhadás, rügy- és levélváltozás és betegség, korcsképződmények, ágszalagosodás, gubó- és gubacsképződmények stb.), azonkívül lomb-, rügy- és maggyűjteményeket, káros és hasznos erdei rovarok és egyéb állatok gyűjteményét, erdei gyomok és füvek, különféle erdei talajok és azok növényzete gyűjteményét, csemetemintákat stb.; nagyon jó szolgálatot tennének különféle erdőgazdasági diagrammok és grafikonok, rajzok, fényképek, valamint miniatűr modellek (szentiboksa, mészégető, tűzifasarang, híd, kocsi, erdei házikó, erdőgazdasági szerszámok, eszközök és gépek modelljei, pl. fűrészgép stb.).

Hisszük és reméljük, hogy érdekesebbnél érdekesebb és számosabbnál számosabb anyagot hoz össze az erdőbirtokos és erdőtiszt

urak buzgósa és fáradozása, úgy hogy az erdészeti csoport kiállítása nem marad a többiek mögött.

A kiállítás erdészeti osztálya szeretné a kiállítás anyagát egy különálló csarnokban elhelyezni, a mostani budapesti kiállításon levő rovott gerendafalu erdei házikó mintájára, de ehhez nem áll rendelkezésre a szükséges hitel. Ha azonban az erdőbirtokos urak nemes áldozatkészsége egy ilyen erdei ház felállítását lehetővé tenné, úgy a kiállítás erdészeti csarnoka — azt hisszük — páratlanul álló jelensége és mágnese lenne a kaposvári országos kiállításnak. E kis épület költségeiből nem esnék egy-egy erdőbirtokosra több 120—150 pengőnél. Amennyiben azonban ez a terv nem sikerülne, úgy a kiállításon a résztvevőknek a szabályzatban megállapított díjakat kell fizetniük. *Az önálló pavilon építéséhez való hozzájárulás f. évi május 1-ig bejelentendő.*

Mindenféle kezdeményező lépést és hasznos tanácsot szívesen fogadunk s ismételten kérjük az erdőbirtokos és erdőtiszt urakat, hogy támogatásukkal segítsenek nehéz munkánkban.

Levelezések a következő címre küldendők: „A kaposvári kiállítás erdészeti csoportja, Kaposvár, erdőigazgatóság.”

A kiállítás erdészeti csoportja nevében:

Haracsi Lajos s. k.

Földvály Miksa s. k.

csoportelőadó, m. kir. erdőmérnök.

cs.-elnök, min. tanácsos, erdőigazg.

A halászati tilalom megrövidítése. A G. H. jelenti: A földművelésügyi miniszter a f. évre megrövidítette a halászati tilalmat, melynek értelmében május 5-től május 31-ig nem szabad nyílt vizeken halat fogni.

19. Kimutatás

a m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet *alapítójának gyarapítására* az 1929. évi április hó 1—30-ig az erdészeti társadalom részéről felajánlott és befizetett adományokról:

Befizettek: Bálint Andor 4, Balogh Ernő 10, Bárány Károly 2, Béky Albert 2, Botos Géza 2, Braxatoris Zoltán 3, Burdás János 2, Craus Géza 3, Cseke Lajos 1, Csernetzky Károly 1.50, Csizsár Imre 8, Dercsényi István 2, Fehér Dániel dr. 2.50, vitéz Fejes József 1, Fekete Zoltán 5, Füstös Zoltán 2, Gloser Dezső 1, Haider Henrik 3, Hammerschmidt Ernő 6, Haracsi Lajos 1, Hibbján János 20, Holba Miklós 2, Illyés Károly 5, Kallivoda Andor 5, Kelle Artur 5, vitéz Kiss Lajos 1, Kolecsányi László 10, Kovács Ernő 1, Kovássy Kálmán 2, Kövessi Ferenc dr. 5, Kraffszky Ferenc 20, vitéz Kristófy Gyula 6, Kuka József 2, Kutasy Viktor 1, Laczkó Béla 2, Lászlóffy Ernő 10, Léhn János 2, Lesenyi Ferenc 5, Létay Gyula 2, Magyar Pál 5, Maróthy Emil 2, Mayer Zoltán 1, Modrovich Ferenc 3, Muck András 2, Nagy László 5, Nagy Mihály 10, Orbán

László 1, Ostadal Jenő 10, Plauder Nándor 1, de Pottere Gerard 20, Rainiss Béla 3, Répászky István 10, Riedl Gyula 10, Rikly István 1, Rimler Pál 20, Ronchetti Gáspár 10, Róth Gyula 5, Rusz Dénes 10, Sébor János 3, Sipos Antal 5, Szalay Rezső 5, Szarkássy János 5, Szecsődy József 2, Szeles István 2, Takács János 2, Terray Gyula 3, Tóth Bódog 2, vitéz Tóth László 2, vitéz Török Béla 1, Vági István 5, Vermes Viktor 5, Vitézy László 10, Zoltán János 4, Zsák Lajos 4 pengőt.

A jelen kimutatás szerint befolyt összeg 357 pengő, amelyhez hozzáadva a már előzőleg kimutatott befizetések összegét, a gyűjtés eddigi eredménye 6551.86 pengő.

Bianco csekklap használata esetén a befizetések „M. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolai Segélyző Egylet Sopron” címen az 57936. számú csekkszámunkra eszközöndők

Sopron, 1929 május 1.

Széki János,
főisk. tanár,
a Segélyző Egylet elnöke.

Fásítási oklevelek kiosztása Szentesen. Fényes ünnepség keretében adta át május 5-én Matusovits Péter min. tanácsos, erdőigazgató a csongrádvármegyei gazdasági egyesület rendkívüli közgyűlésén a gazdasági fásítások jutalmazására szolgáló miniszteri elismerő okleveleket ifj. Cserna János, Kanász Imre, Csúcs Károly, Kőszeghy Béla, Zsoldos László és Vass János részére, továbbá az erdőhivatalt vezető Scherg Károly m. kir. főerdőmérnöknek a min. elismerésről szóló okmányt. Az ünnepélyen résztvett alsótacháchi dr. Farkas Béla főispán, dr. Csörgő Károly alispán, dr. Ciratricis Lajos felsőházi tag, dr. Szeder F. János országgyűlési képviselő, Mátéffy László gazd. főtanácsos is és a környékbeli gazdák nagy tömege.

A három vidéki erdészeti egyesület együttes közgyűlése Balatonfüreden. A „Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület” a „Tiszajobbparti Vármegyéek Erdészeti Egyesülete”-vel és a „Dél-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesület”-tel folyó évi június hó 3. és 4-én Nagyvázsony, illetve Balatonfüreden, tanulmányi kirándulással kapcsolatosan vándorgyűlést tart.

Tomasovszky Imre ny. miniszteri tanácsos a Közgazdasági Egyetem meghívott szakelőadója. A kir. magy. egyetemi közgazdaságtudományi kar *Tomasovszky Imre* ny. miniszteri tanácsost, a soproni m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskolán az „Érdekesebb tengerentúli és exotikus fák” és „A bányafa” c. kollégiumok és a Budapesti Kereskedelmi Akadémia fakereskedelmi szaktanfolyamának előadóját, az „*Erdészettan*” c. tantárgy előadására meghívta.